

ZAKON

O DOBROVOLJNOM VATROGASTVU

I. UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se organizacija dobrovoljnog vatrogastva, osnivanje, delovanje i organi dobrovoljnih vatrogasnih društava, prava i obaveze dobrovoljnih vatrogasnih društava, udruživanje dobrovoljnih vatrogasnih društava, organizacija dobrovoljnih vatrogasnih saveza i druga pitanja od značaja za rad i organizaciju dobrovoljnog vatrogastva u Republici Srbiji.

Pojam dobrovoljnog vatrogasnog društva

Član 2.

Dobrovoljno vatrogasno društvo jeste dobrovoljna i nedobitna organizacija zasnovana na slobodi udruživanja, osnovana radi organizovanog dobrovoljnog učešća građana u sprovođenju zaštite od požara, spasavanju ljudi i imovine i realizacije projekata i programa iz ove oblasti koji su od javnog interesa, koja ispunjava uslove propisane ovim zakonom i koja je kao takva upisana u Registar udruženja.

Status pravnog lica

Član 3.

Dobrovoljno vatrogasno društvo ima status pravnog lica.

Javnost rada

Član 4.

Rad dobrovoljnog vatrogasnog društva je javan.

Dobrovoljno vatrogasno društvo će učiniti dostupnim javnosti sve podatke od značaja za ostvarivanje njegovog cilja, kao i podatke o prihodima i rashodima društva putem internet prezentacije koja se ažurira najmanje jednom godišnje.

Obaveza formiranja dobrovoljne vatrogasne jedinice

Član 5.

Dobrovoljno vatrogasno društvo je dužno da formira, opremi i održava funkcionalnom najmanje jednu dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu, u skladu sa ovim zakonom.

Udruživanje dobrovoljnih vatrogasnih društava

Član 6.

Dobrovoljna vatrogasna društva su članovi vatrogasnih saveza.

Dobrovoljno vatrogasno društvo se može udruživati i u druge asocijacije u zemlji i inostranstvu.

II. OSNIVANJE DOBROVOLJNIH VATROGASNICH DRUŠTAVA

Osnivanje dobrovoljnih vatrogasnih društava

Član 7.

Dobrovoljno vatrogasno društvo mogu osnovati najmanje tri osnivača, koji mogu biti fizička ili pravna lica.

Osnivanje dobrovoljnog vatrogasnog društva i osnivački akt

Član 8.

Dobrovoljno vatrogasno društvo se osniva usvajanjem osnivačkog akta, statuta i odluke o imenovanju organa, a svojstvo pravnog lica stiče upisom u Registar udruženja (u daljem tekstu: Registar).

Osnivački akt sadrži: lična imena, odnosno nazive osnivača i njihova prebivališta, odnosno sedišta; naziv, sedište i adresu dobrovoljnog vatrogasnog društva; lično ime, prebivalište i adresu lica ovlašćenog za zastupanje; potpise osnivača i njihove jedinstvene matične brojeve građana, datum donošenja osnivačkog akta.

Pored podataka i činjenica propisanih zakonom kojim se uređuju udruženja, dobrovoljno vatrogasno društvo dužno je da prilikom podnošenja prijave za registraciju u Registar, podnese i dokaz da poseduje obrazovanu dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu u skladu sa ovim zakonom.

Kao dokaz iz stava 3. ovog člana podnosi se uverenje Ministarstva unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: Ministarstvo) o tome da podnositelj prijave ispunjava uslov u pogledu posedovanja vatrogasne jedinice.

Dobrovoljno vatrogasno društvo podnosi Ministarstvu zahtev za utvrđivanje činjenice o posedovanju dobrovoljne vatrogasne jedinice, u cilju registracije u Agenciji za privredne registre.

Ministarstvo će na osnovu podnetog zahteva iz stava 5. ovog člana utvrditi da li su ispunjeni uslovi u skladu sa ovim zakonom, u roku od 60 dana od dana podnošenja zahteva.

Nakon što utvrdi da dobrovoljno vatrogasno društvo poseduje dobrovoljnu vatrogasnu jedicnu, Ministarstvo u roku od osam dana izdaje uverenje o tome, u dva originalna primerka, od kojih se jedan izdaje za potrebe Agencije za privredne registre.

Agencija za privredne registre i Ministarstvo o svakoj promeni podataka u vezi sa dobrovoljnim vatrogasnim društvima iz Registra razmenjuju elektronski.

Razmenu podataka iz stava 8. ovog člana Ministarstvo i Agencija za privredne registre, urediće sporazumno.

Statut

Član 9.

Statut je osnovni opšti akt dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Statutom se obavezno uređuje: naziv i sedište, unutrašnja organizacija, organi, njihova ovlašćenja, sastav, način izbora i opoziva, trajanje mandata i način odlučivanja; postupak za izmene i dopune statuta i postupak donošenja i izmena drugih opštih akata; zastupanje dobrovoljnog vatrogasnog društva; ostvarivanje javnosti rada; uslovi i način učlanjivanja i prestanka članstva; prava, obaveze i odgovornost članova; način sticanja sredstava za ostvarivanje ciljeva i raspolaganje

sredstvima, uključujući i odredbe o privrednoj ili drugoj delatnosti kojom se stiču sredstva za ostvarivanje ciljeva dobrovoljnog vatrogasnog društva; način odlučivanja o statusnim promenama i prestanku rada; postupanje sa imovinom u slučaju prestanka postojanja dobrovoljnog vatrogasnog društva; postupak usvajanja finansijskih i drugih izveštaja; druga pitanja utvrđena zakonom.

Statutom se mogu urediti i druga pitanja od značaja za rad dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Naziv dobrovoljnog vatrogasnog društva

Član 10.

Dobrovoljno vatrogasno društvo ima naziv.

Naziv mora biti na srpskom jeziku i ciriličkom pismu

Naziv može sadržati pojedine strane reči ako one čine naziv međunarodne organizacije čije je društvo član, ako su te reči uobičajene u srpskom jeziku, ako za njih nema odgovarajuće reči u srpskom jeziku, ili ako se radi o rečima na mrtvom jeziku.

Naziv, ako je to predviđeno statutom, može biti i na jeziku i pismu nacionalne manjine. Naziv na jeziku i pismu nacionalne manjine upisuje se u Registar posle naziva na srpskom jeziku i ciriličkom pismu.

Dobrovoljno vatrogasno društvo može imati i skraćeni naziv, koji se određuje statutom i upisuje se u Registar.

Naziv i skraćeni naziv dobrovoljnog vatrogasnog društva upotrebljavaju se u pravnom saobraćaju u obliku u kome su upisani u Registar.

Naziv dobrovoljnog vatrogasnog društva mora da sadrži reči „dobrovoljno vatrogasno društvo”, a skraćeni naziv slova „DVD”, i ne sme da bude zamenljivo sa nazivom drugog pravnog lica niti da izaziva zabunu o njegovim ciljevima ili u pogledu toga o kakvoj se vrsti pravnog lica radi.

Reči „dobrovoljno vatrogasno društvo” u nazivu može da koristi samo udruženje koje ispunjava uslove i ima obrazovanu dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu, u skladu sa ovim zakonom.

Ukoliko u postupku nadzora Ministarstvo utvrdi da je registrovano dobrovoljno vatrogasno društvo prestalo da ispunjava uslov u pogledu posedovanja dobrovoljne vatrogasne jedinice, o tome u roku od osam dana obaveštava Agenciju za privredne registre koja pokreće postupak za brisanje dobrovoljnog vatrogasnog društva iz Registra.

Sedište dobrovoljnog vatrogasnog društva

Član 11.

Dobrovoljno vatrogasno društvo ima sedište koje mora biti na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj se nalazi dobrovoljna vatrogasna jedinica dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Simboli vizuelnog identiteta

Član 12.

Dobrovoljno vatrogasno društvo može imati svoj znak, logotip, zastavu i druge simbole, u skladu sa zakonom i statutom, a koji jasno ukazuju da je u pitanju dobrovoljno vatrogasno društvo i koji ne smeju da stvaraju zabunu o dobrovoljnom vatrogasnem društvu, njegovim ciljevima ili u pogledu toga o kakvoj se vrsti pravnog lica radi.

III. ČLANSTVO I ORGANI

Članstvo u dobrovoljnem vatrogasnog društvu

Član 13.

Svako punoletno lice može pod jednakim uslovima utvrđenim statutom da postane član dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Maloletna lica starja od šest godina mogu biti članovi dobrovoljnog vatrogasnog društva uz saglasnost zakonskog zastupnika, a u skladu sa zakonom koji uređuje poslovnu sposobnost maloletnih lica.

Dobrovoljno vatrogasno društvo je dužno da vodi evidenciju o svojim članovima.

Evidencija iz stava 3. ovog člana sadrži: ime i prezime, jedinstveni matični broj građana i adresu prebivališta odnosno boravišta.

Prava članova

Član 14.

Svaki član dobrovoljnog vatrogasnog društva može da bira i da bude biran u organe dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Svaki član dobrovoljnog vatrogasnog društva može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom za utvrđivanje ništavosti opšteg akta dobrovoljnog vatrogasnog društva koji je donet suprotno statutu ili drugom opštem aktu, odnosno za utvrđivanje ništavosti pojedinačnog akta koji je donet suprotno zakonu, statutu ili drugom opštem aktu dobrovoljnog vatrogasnog društva, u roku od 15 dana od dana saznanja za akt, a najkasnije u roku od šest meseci od dana donošenja akta.

Utvrđivanjem ništavosti akta iz stava 2. ovog člana ne dira se u prava stečena od strane trećih savesnih lica.

Postupak za utvrđivanje ništavosti akta iz stava 2. ovog člana vodi se prema odredbama zakona kojim se uređuje parnični postupak.

Upravljanje dobrovoljnim vatrogasnim društvom

Član 15.

Članovi upravljaju dobrovoljnim vatrogasnim društvom neposredno ili preko svojih izabranih predstavnika u organima dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Obavezni organi dobrovoljnog vatrogasnog društva su: skupština, predsednik, izvršni odbor i omladinski klub, a statutom se mogu predvideti i drugi organi.

Skupština dobrovoljnog vatrogasnog društva

Član 16.

Skupština je najviši organ dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Skupštinu čine svi punoletni članovi dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Statutom dobrovoljnog vatrogasnog društva se utvrđuje zastupljenost članova omladinskog kluba u skupštini društva.

Skupština radi i odlučuje ukoliko u radu učestvuje više od polovine od ukupnog broja članova dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Skupština odluke donosi većinom prisutnih članova, izuzev odluke o usvajanju statuta, izboru drugih organa, usvajanju budžeta i završnog računa, o čemu odlučuje većinom od ukupnog broja članova.

Skupština usvaja statut, njegove izmene i dopune, bira i razrešava lice ovlašćeno za zastupanje, bira izvršni odbor i predsednika dobrovoljnog vatrogasnog društva, odlučuje o prijemu novih članova i disciplinskim merama protiv članova uključujući i prestanak članstva, udruživanju u saveze i asocijacije, usvaja godišnji finansijski izveštaj, donosi opšte akte dobrovoljnog vatrogasnog društva, donosi poslovnik o radu, donosi akt o formiranju dobrovoljne vatrogasne jedinice i njegove izmene i dopune, i odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim statutom dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Redovna sednica skupštine održava se najmanje jednom godišnje, pri čemu se statutom može predvideti i kraći rok.

Vanrednu sednicu skupštine može sazvati jedna trećina članova skupštine, pri čemu će u pozivu odrediti vreme i mesto njenog održavanja i predsedavajućeg, do odluke skupštine o predsedavajućem vanredne skupštine.

Od upućivanja poziva do održavanja sednice skupštine ne može proteći manje od sedam dana.

Skupštinom predsedava predsednik dobrovoljnog vatrogasnog društva ili lice koje odredi skupština većinom prisutnih članova.

Predsednik dobrovoljnog vatrogasnog društva

Član 17.

Predsednik dobrovoljnog vatrogasnog društva je lice ovlašćeno za predstavljanje i zastupanje dobrovoljnog vatrogasnog društva i odgovorno je za finansijsko posovanje dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Predsednika bira skupština na mandat od četiri godine, većinom od ukupnog broja članova skupštine.

Predsednik može biti razrešen i pre isteka mandata, odlukom skupštine na isti način kao što je i izabran.

Izvršni odbor dobrovoljnog vatrogasnog društva

Član 18.

Izvršni odbor dobrovoljnog vatrogasnog društva je izvršni organ dobrovoljnog vatrogasnog društva, stara se o izvršenju odluka skupštine, upravlja društvom između dve sednica skupštine, predlaže akte koje donosi skupština i priprema sednice skupštine, i obavlja druge poslove u skladu sa statutom i poslovnikom o radu.

Izvršnim odborom predsedava predsednik dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Izvršni odbor se bira na mandat od četiri godine.

Izvršni odbor može biti razrešen i pre isteka mandata, odlukom skupštine na isti način kao što je i izabran.

Omladinski klub

Član 19.

Omladinski klub čine svi članovi dobrovoljnog vatrogasnog društva mlađi od 18 godina.

Omladinski klub afirmiše dobrovoljno vatrogastvo među mladima.

Uloga omladinskog kluba je da promoviše dobrovoljno vatrogastvo i širi svest o značaju dobrovoljnog vatrogastva među mladima.

Članovi omladinskog kluba ne učestvuju u aktivnostima dobrovoljnog društva koje mogu imati bilo kakav oblik rada.

Omladinski klub ima predsednika i izvršni odbor u skladu sa statutom dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Predsednik omladinskog kluba je član izvršnog odbora dobrovoljnog vatrogasnog društva.

IV. VATROGASNI SAVEZI

Svrha vatrogasnih saveza

Član 20.

Vatrogasni savezi predstavljaju i zastupaju interes dobrovoljnih vatrogasnih društava, staraju se o razvoju dobrovoljnog vatrogastva, afirmišu dobrovoljno vatrogastvo među mladima i obavljaju druge poslove u skladu sa statutom.

Članovi vatrogasnih saveza

Član 21.

U Republici Srbiji formiraju se opštinski odnosno gradski vatrogasni savezi, međuopštinski vatrogasni savezi, vatrogasni savezi autonomih pokrajina i Vatrogasni savez Srbije.

Članovi opštinskog odnosno gradskog vatrogasnog saveza mogu biti dobrovoljna vatrogasna društva sa teritorije opštine, odnosno grada.

Ako na teritoriji jedinice lokalne samouprave postoji samo jedno vatrogasno društvo, ono se može udružiti u vatrogasni savez sa teritorije susedne jedinice lokalne samouprave ili formirati međuopštinski vatrogasni savez sa dobrovoljnim vatrogasnim društvima koja su jedina na teritoriji jedinica lokalne samouprave, pod uslovom da su u pitanju međusobno teritorijalno povezane lokalne samouprave.

Članovi vatrogasnog saveza autonomne pokrajine su opštinski, gradski i međuopštinski vatrogasni savezi sa teritorije autonomne pokrajine.

Članovi Vatrogasnog saveza Srbije su opštinski, gradski i međuopštinski vatrogasni savezi i vatrogasni savezi autonomih pokrajina.

Organi vatrogasnih saveza

Član 22.

Obavezni organi vatrogasnih saveza su skupština, izvršni odbor i predsednik, a statutom se mogu predvideti i drugi organi.

Skupština vatrogasnog saveza

Član 23.

Skupštinu vatrogasnog saveza čine svi njeni članovi.

Skupština donosi statut vatrogasnog saveza, bira izvršni odbor i predsednika i vrši druge poslove u skladu sa statutom.

Izvršni odbor vatrogasnog saveza

Član 24.

Izvršni odbor je izvršni organ i izvršava odluke skupštine vatrogasnog saveza.

Izvršni odbor se bira na mandat od četiri godine.

Predsednik vatrogasnog saveza

Član 25.

Predsednik vatrogasnog saveza predstavlja i zastupa savez i odgovoran je za finansijsko poslovanje saveza.

Predsednik vatrogasnog saveza se bira na mandat od četiri godine.

V. DOBROVOLJNE VATROGASNE JEDINICE

Svrha formiranja dobrovoljne vatrogasne jedinice

Član 26.

Radi sprovođenja zaštite od požara, spasavanja ljudi i imovine, sprečavanja i suzbijanja drugih tehničko-tehnoloških nesreća i elementarnih nepogoda, dobrovoljna vatrogasna društva formiraju dobrovoljne vatrogasne jedinice.

Kategorije dobrovoljnih vatrogasnih jedinica

Član 27.

Dobrovoljne vatrogasne jedinice mogu biti jedinice prve, druge ili treće kategorije u zavisnosti od materijalno-tehničke opremljenosti i broja pripadnika.

Uslove u pogledu materijalno-tehničke i kadrovske opremljenosti dobrovoljnih vatrogasnih jedinica propisuje ministar unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: ministar).

Dobrovoljno vatrogasno društvo donosi akt o osnivanju dobrovoljne vatrogasne jedinice koji obavezno sadrži: kategoriju dobrovoljne vatrogasne jedinice, kadrovsku i materijalno-tehničku opremljenost i nivo osposobljenosti pripadnika dobrovoljne vatrogasne jedinice.

Rukovođenje dobrovoljnom vatrogasnom jedinicom

Član 28.

Dobrovoljnom vatrogasnom jedinicom rukovodi komandir dobrovoljne vatrogasne jedinice koga postavlja izvršni odbor dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Uslovi za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica

Član 29.

Da bi neko lice bilo pripadnik dobrovoljne vatrogasne jedinice mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da ima najmanje 18 a najviše 55 godina života;
- 2) da je zdravstveno sposobno za izvršavanje zadataka dobrovoljnih vatrogasnih jedinica;
- 3) da je stručno osposobljeno za obavljanje zadataka dobrovoljnih vatrogasnih jedinica;
- 4) da se redovno stručno usavršava.

Izuzetno od tačke 1) ovog člana pripadnik dobrovoljne vatrogasne jedinice može biti i lice starije od 55 godina ako se utvrdi da je zdravstveno sposobno za obavljanje zadataka dobrovoljnih vatrogasnih jedinica.

Zdravstvena sposobnost iz stava 1. tačke 2) i stava 2. ovog člana utvrđuje se na osnovu uverenja izdatog od strane službe medicine rada zdravstvene ustanove nadležne prema mestu prebivališta kandidata.

Pripadnik dobrovoljne vatrogasne jedinice dužan je da na svake tri godine izvrši proveru zdravstvene sposobnosti.

Stručno osposobljavanje i stručno usavršavanje se vrši pohađanjem stručne obuke i polaganjem ispita.

Stručnu obuku i polaganje ispita iz stava 5. ovog člana sprovodi Ministarstvo.

Način sprovođenja stručne obuke i polaganja ispita iz stava 5. ovog člana bliže uređuje ministar. Program stručne obuke iz stava 5. ovog člana donosi ministar.

Podsticaji za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica

Član 30.

Skupština jedinice lokalne samouprave će doneti akt kojim će utvrditi sistem podsticaja i povlastica koje je dužna da obezbedi za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica.

Prava pripadnika vatrogasne jedinice

Član 31.

Pripadnik dobrovoljne vatrogasne jedinice koji prilikom učešća u gašenju požara ili vršenja obuke bude povređen ili oboli, ima prava iz zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja pod uslovima utvrđenim za pripadnike vatrogasno-spasičkih jedinica Ministarstva, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

VI. FINANSIRANJE DOBROVOLJNIH VATROGASNIH DRUŠTAVA I VATROGASNIH SAVEZA

Sredstva za rad dobrovoljnih vatrogasnih društava

Član 32.

Dobrovoljno vatrogasno društvo može sticati imovinu u skladu sa zakonom kojim se uređuju udruženja.

Dobrovoljnom vatrogasnom društvu mogu se dodeliti finansijska sredstva iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, za podsticanje programa ili nedostajućeg dela sredstava za finansiranje programa koji su od javnog interesa.

Ministarstvo, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji postoji registrovano dobrovoljno vatrogasno društvo, objavljuje godišnji plan raspisivanja javnih konkursa.

Postupak za dodelu sredstava iz stava 2. ovog člana sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuje dodela sredstava za podsticanje programa ili nedostajućeg dela sredstava za finansiranje programa od javnog interesa koja realizuju udruženja.

Odredbe st. 1–4. ovog člana primenjuju se i na saveze.

Shodna primena drugog propisa

Član 33.

Na pitanja koja nisu ovim zakonom posebno uređena, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju udruženja.

VII. NADZOR

Član 34.

Nadzor nad primenom ovog zakona vrši Ministarstvo.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od 90 dana od dana stupanja ovog zakona za snagu.

Skupština jedinice lokalne samouprave će akt kojim će utvrditi sistem podsticaja i povlastica koje je dužna da obezbedi za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica iz člana 30. ovog zakona, doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 36.

Dobrovoljna vatrogasna društva registrovana u Registru udruženja do dana stupanja na snagu ovog zakona, dužna su da Agenciji za privredne registre dostave dokaz o posedovanju dobrovoljne vatrogasne jedinice u roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, bez plaćanja naknade.

Za dobrovoljna vatrogasna društva koja ne ispune obavezu iz stava 1. ovog člana u propisanom roku, Agencija za privredne registre upisuje zabeležbu da ne poseduju traženi dokaz.

Ukoliko u postupku nadzora Ministarstvo utvrdi da registrovano dobrovoljno vatrogasno društvo iz stava 2. ovog člana ne poseduje dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu, o tome u roku od osam dana obaveštava Agenciju za privredne registre koja pokreće postupak za brisanje dobrovoljnog vatrogasnog društva iz Registra udruženja.

Postupci upisa u Registar udruženja započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama propisa po kojima su započeti.

Član 37.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 65. Zakona o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS”, br. 111/09 i 20/15).

Član 38.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENjE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 4) i 17) Ustava Republike Srbije, kojima je utvrđeno da Republika Srbija uređuje bezbednost njenih građana i da uređuje i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu sa Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENjE ZAKONA

S obzirom da oblast dobrovoljnog vatrogastva nije u celosti i u potpunosti regulisana ni jednim zakonom Republike Srbije, a da se radi o oblasti koja je od značaja za sprovođenje zaštite od požara, spasavanja ljudi i imovine, sprečavanja i suzbijanja tehničko-tehnoloških nesreća i elementarnih nepogoda, bilo je neophodno navedeno precizno definisati i urediti imajući u vidu da se radi o ozbiljnoj materiji.

Pojam dobrovoljnog vatrogastva definisan je Zakonom o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS”, br. 111/09 i 20/15), pri čemu je pomenutim zakonom propisano da se u okviru budžeta jedinica lokalne samouprave, budžeta autonomne pokrajine i budžeta Republike Srbije obezbeđuju sredstva za programske aktivnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava odnosno vatrogasnih saveza, a osnivanje, organizacija, delovanje, prava i obaveze pripadnika dobrovoljnih vatrogasnih jedinica, društava odnosno saveza propisuje ministar unutrašnjih poslova.

Dobrovoljna vatrogasna društva su prepoznata i u okviru Zakona o vanrednim situacijama („Službeni glasnik RS”, br. 111/09, 92/11 i 93/12) sa statusom jedinica civilne zaštite, pri čemu je istim zakonom predviđeno i njihovo finansiranje iz budžetskog fonda za vanredne situacije.

Što se tiče načina registrovanja, i drugih pitanja koja proizilaze iz njihovog oblika udruživanja, na dobrovoljna vatrogasna društva primenjuje se Zakon o udruženjima („Službeni glasnik RS”, br. 51/09, 99/11 - dr. zakoni i 44/18 – dr. zakon).

Iz svega navedenog jasno proizlazi da je ova oblast razuđena, delimično uređena različitim propisima ali bez jasnog i jedinstvenog okvira o statusu ovih udruženja i položaju u sistemu zaštite i spasavanja, uslovima koje bi kao udruženja koja ipak obavljaju poslove od velikog značaja trebalo da ispunjavaju i načinu njihovog finansiranja.

Cilj Predloga zakona o dobrovoljnem vatrogastvu jeste uspostavljanje dobrovoljnih vatrogasnih društava pre svega operativnog karaktera, koja će u svom sastavu imati operativnu vatrogasnu jedinicu kako bi se uopšte mogli smatrati dobrovoljnim vatrogasnim društvom. U skladu sa navedenim, u Registar udruženja koji vodi Agencija za privredne registre, pod nazivom „dobrovoljno vatrogasno društvo”, mogu se upisati samo dobrovoljna vatrogasna društva koja imaju formirane dobrovoljne vatrogasne jedinice. Na taj način članovi dobrovoljnih vatrogasnih društava biće spremni da učestvuju u gašenju požara, ali i vanrednim situacijama kada je potrebna pomoć i podrška profesionalnim jedinicama Ministarstva unutrašnjih poslova, pri čemu se doprinosi i efikasnosti profesionalnog sastava.

Predlogom zakona takođe se afirmiše dobrovoljno vatrogastvo među mладима, predviđa se osnivanje omladinskog kluba, kao i obaveza za jedinice lokalne samouprave da svojim aktima utvrde različite podsticajne mere za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica kako bi se građani dodatno motivisali da pristupe ovakvom obliku organizovanja.

Imajući u vidu da su dobrovoljna vatrogasna društva udruženja koja počivaju na osnovama dobrovoljnosti, ovim zakonom je prepoznata i njihova specifičnost u odnosu na druga udruženja na taj način što se ista osnivaju u cilju obavljanja poslova zaštite od požara, i spasavanja ljudi i imovine, koji su od velikog značaja za

Republiku Srbiju, kao i realizacije programa i projekata od javnog interesa. Samim tim ovim zakonom je uređeno i osnivanje, korišćenje naziva „dobrovoljno vatrogasno društvo”, organi dobrovoljnih vatrogasnih društava, njihovo udruživanje u saveze, kao i druga pitanja od značaja za rad i organizaciju dobrovoljnog vatrogastva u Republici Srbiji.

Ovaj zakon na jasan način uspostavlja vezu sa odredabama zakona kojim se uređuje finansiranje udruženja i eksplicitno propisuje obavezu za Ministarstvo unutrašnjih poslova i jedinice autonomne pokrajine i lokalne samouprave da svake godine objavljaju godišnji plan raspisivanja javnih konkursa. Sam postupak dodela finansijskih sredstava sprovodi se saglasno propisu kojim se uređuje dodela sredstava za podsticanje programa ili nedostajućeg dela sredstava za finansiranje programa od javnog interesa koja realizuju udruženja, a koji omogućava da pored opštih uslova, svaki nadležni organ koji raspisuje konkurs donese akt o posebnim uslovima u odnosu na specifičnosti udruženja i poslova koje isto obavlja. Na taj način će se omogućiti i prilagođavanje konkursa u skladu sa potrebama svake jedinice lokalne samouprave odnosno autonomne pokrajine, kao i kreiranje politike u ovoj oblasti na nivou Republike Srbije. Saglasno navedenom, finansiranje dobrovoljnih vatrogasnih društava i saveza počiva na tri stuba – sticanje imovine kroz članarine, subvencije, donacije, poklone, i druge načine propisane zakonom koji uređuje udruženja; kroz obavljanje privredne i druge delatnosti kojom se stiče dobit; i iz budžeta Republike Srbije, jedinice autonomne pokrajine i lokalne samouprave, kroz dodelu sredstava za podsticanje programa ili nedostajućeg dela sredstava za finansiranje programa koje realizuju udruženja.

III. OBJAŠNjenje OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Predlog zakona o dobrovoljnem vatrogastvu sastoji se od osam poglavlja i 38 članova.

Uvodnim odredbama Predloga zakona (čl. 1-6) određeni su predmet zakona, pojam dobrovoljnog vatrogasnog društva, status pravnog lica, javnost rada, obaveza formiranja dobrovoljne vatrogasne jedinice i udruživanje dobrovoljnih vatrogasnih društava.

Druge poglavije nosi naslov Osnivanje dobrovoljnih vatrogasnih društava i obuhvata: osnivanje dobrovoljnih vatrogasnih društava - član 7, kojim se definiše koliko može biti osnivač vatrogasnog društva; osnivanje dobrovoljnog vatrogasnog društva i osnivački akt - član 8, definiše način osnivanja dobrovoljnih vatrogasnih društava, kao i sadržinu osnivačkog akta; statut - član 9, kojim se propisuje šta se statutom kao opštim aktom dobrovoljnog vatrogasnog društva obavezno uređuje; naziv dobrovoljnog vatrogasnog društva - član 10. Ovo je značajna odredba budući da se propisuje da reči „dobrovoljno vatrogasno društvo“ u svom nazivu više neće moći da koriste udruženja koja nemaju obrazovanu dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu u skladu sa ovim zakonom; sedište dobrovoljnog vatrogasnog društva - član 11; simbole vizuelnog identiteta - član 12, kojim se propisuje znak, logotip, zastava i drugi simboli koje dobrovoljno vatrogasno društvo može da ima.

Treće poglavje nosi naslov Članstvo i organi i obuhvata: članstvo u dobrovoljnem vatrogasnem društvu - član 13, kojim se definišu uslovi za članstvo u dobrovoljnem vatrogasnem društvu; prava članova - član 14; upravljanje dobrovoljnim vatrogasnim društvom - član 15, kojim se definiše na koji način članovi upravljaju dobrovoljnim vatrogasnim društvima kao i koji su obavezni organi dobrovoljnog vatrogasnog društva; skupština dobrovoljnog vatrogasnog društva - član 16, kojim se propisuje način rada skupštine; predsednik dobrovoljnog vatrogasnog društva - član 17, kojim se određuju ovlašćenja predsednika, kao i način

izbora i razrešenja; izvršni odbor dobrovoljnog vatrogasnog društva - član 18, kojim se definišu ovlašćenja odbora; Omladinski klub - član 19. Uloga Omladinskog kluba jeste da promoviše dobrovoljno vatrogastvo, prvenstveno među mladima, i njegovi članovi ne učestvuju u aktivnostima društva koje mogu imati bilo kakav oblik rada.

Četvrtog poglavlje nosi naziv Vatrogasni savezi i obuhvata: svrha vatrogasnih saveza - član 20, definiše poslove koje obavljaju vatrogasni savezi; članovi vatrogasnih saveza - član 21; organi vatrogasnih saveza - član 22; skupština vatrogasnog saveza - član 23, propisuje ovlašćenja skupštine; izvršni odbor vatrogasnog saveza - član 24; predsednik vatrogasnog saveza - član 25, uređuje odgovornosti predsednika i propisuje da se predsednik bira na mandat od 4 godine.

Peto poglavlje nosi naziv Dobrovoljne vatrogasne jedinice i obuhvata: svrha formiranja dobrovoljne vatrogasne jedinice - član 26; kategorije dobrovoljnih vatrogasnih jedinica - član 27, definiše kategorije dobrovoljnih vatrogasnih jedinica i uspostavlja pravni osnov da ministar svojim aktom uredi merila za tehničku i kadrovsku opremljenost dobrovoljnih vatrogasnih jedinica; rukovođenje dobrovoljnom vatrogasnom jedinicom - član 28; uslovi za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica - član 29; podsticaji za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica - član 30, propisuje da skupština jedinice lokalne samouprave donosi akt kojim će se uvrđiti sistem podsticaja i povlastica. Ovim članom propisuje se obaveza jedinica lokalne samouprave da svojim aktima predvide određene podsticaje za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica kako bi se isti motivisali i nagradili za svoj doprinos, kao i kako bi se više pripadnika lokalne zajednice privuklo da se priključi ovakvom obliku organizovanja; član 31. uređuje prava pripadnika dobrovoljnih vatrogasnih jedinica kada prilikom učešća u akcijama gašenja požara ili vršenja obuke bude povređen ili oboli.

Šesto poglavlje nosi naziv Finansiranje dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih saveza i obuhvata: član 32. koji propisuje način finansiranja dobrovoljnih vatrogasnih društava i saveza (saglasno propisima koji ovu oblast uređuju za udruženja); shodna primena drugog propisa - član 33, koji propisuje da na sve što nije uređeno ovim zakonom primenjuje se zakon kojim su uređena udruženja.

Sedmo poglavlje nosi naziv Nadzor i njime se definiše nadzor nad primenom ovog zakona, koji obavlja Ministarstvo unutrašnjih poslova – član 34.

Osmo poglavlje nosi naziv Prelazne i završne odredbe i obuhvata čl. 35-38. kojima se predviđaju: rokovi za donošenje propisa za izvršavanje ovog zakona; rok za organe jedinica lokalne samouprave da donesu akt o podsticajima za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica; propisan je rok od 18 meseci za već registrovana dobrovoljna vatrogasna društva da podnesu Agenciji za privredne registre dokaz o tome da poseduju dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu; predviđeno je da će se postupci upisa u Registar udruženja započeti pre stupanja Zakona na snagu, okončati po propisima po kojima su započeti; takođe, ovim zakonom stavlja se van snage član 65. Zakona o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS”, br. 111/09 i 20/15) koja propisuje da jedinice lokalne samouprave iz svog budžeta planiraju i obezbeđuju sredstva za programske aktivnosti društava, kao i pravni osnov za donošenje podzakonskog akta ministra o osnivanju, organizaciji, delovanju, pravima i obavezama pripadnika dobrovoljnih vatrogasnih jedinica, društava odnosno saveza; na kraju propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona u 2018. godini nije potrebno obezbediti sredstva iz budžeta Republike Srbije.

Sredstva za aktivnost dodatnog finansiranja podsticanja programa ili nedostajućeg dela sredstava za finansiranje programa sa ciljem obavljanja poslova od javnog interesa za Republiku Srbiju u 2019. i narednim godinama biće obezbeđena u okviru limita koji će biti opredeljeni na razdelu 15 – Ministarstvo unutrašnjih poslova i to na Programu 1407 – Upravljanje rizicima i vanrednim situacijama, Funkciji 310 – Policijske usluge, na Programskoj aktivnosti 0003 Upravljanje u vanrednim situacijama na ekonomskoj klasifikaciji 481 – Dotacije nevladnim organizacijama u ukupnom iznosu od 25.000.000,00 dinara.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Dobrovoljna vatrogasna društva koja imaju formirani operativnu dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu predstavljaju veoma značajan resurs Republike Srbije u okolnostima ugrožavanja bezbednosti ljudi i imovine požarima i drugim nesrećama. Predlog zakona o dobrovoljnem vatrogastvu doprineće većoj efikasnosti i operabilnosti i samih profesionalnih vatrogasnih jedinica čime će se posledice elementarnih nepogoda, tehničko – tehnoloških nesreća i drugih akcidenata smanjiti. Poslovnik Narodne skupštine u članu 167. propisuje da se po hitnom postupku može doneti zakon u situaciji kada bi nedonošenje zakona po hitnom postupku moglo da prouzrokuje, između ostalog, štetne posledice po život i zdravlje ljudi i rad organa i organizacija. Saglasno navedenom, kako bi se sprečilo nastupanje navedenih štetnih posledica i podigli kapaciteti za reagovanje u zadacima zaštite i spasavanja, predlaže se donošenje zakona po hitnom postupku.

ANALIZA EFEKATA

1. Koji su problemi koje zakon treba da reši?

Problem koji Zakon o dobrovoljnem vatrogastvu treba da reši jeste da se oblast dobrovoljnog vatrogastva, koja nije u celosti i u potpunosti regulisana ni jednim zakonom Republike Srbije, precizno definiše i objedini.

Pojam dobrovoljnog vatrogastva definisan je Zakonom o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS”, br. 111/09 i 20/15), pri čemu je pomenutim zakonom propisano da se u okviru budžeta jedinica lokalne samouprave, budžeta autonomne pokrajine i budžeta Republike Srbije obezbeđuju sredstva za programske aktivnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava odnosno vatrogasnih saveza, kao i da osnivanje, organizaciju, delovanje, prava i obaveze pripadnika dobrovoljnih vatrogasnih jedinica, društava odnosno saveza, propisuje ministar.

Dobrovoljna vatrogasna društva su prepoznata i u okviru Zakona o vanrednim situacijama („Službeni glasnik RS”, br. 111/09, 92/11 i 93/12) sa statusom jedinica civilne zaštite, pri čemu je istim zakonom predviđeno i njihovo finansiranje iz budžetskog fonda za vanredne situacije. Što se tiče načina registrovanja, dobrovoljna vatrogasna društva se registruju shodno Zakonu o udruženjima („Službeni glasnik RS”, br. 51/09 i 99/11 - dr. zakon).

Zakonom o dobrovoljnem vatrogastvu će ova oblast zaštite i spasavanja dobiti utemeljenje koje zaslужuje. Navedenim zakonom će se omogućiti omasovljenje dobrovoljnih vatrogasnih društava mlađim ljudima i kvalitetna obuka, što je takođe prepoznato kao postojeći problem koji je potrebno da se reši.

Osnovna uloga dobrovoljnih vatrogasnih društava jeste operativnog karaktera. Novim Zakonom o dobrovoljnem vatrogastvu uspostaviće se sistem registracije i kontrole od strane Ministarstva unutrašnjih poslova samo za ona društva koja u svom sastavu poseduju operativnu dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu.

2. Ciljevi koji se donošenjem Zakona postižu

Cilj Zakona o dobrovoljnem vatrogastvu je formiranje dobrovoljnih vatrogasnih društava pre svega operativnog karaktera čiji su članovi spremni da učestvuju u gašenju požara, ali i u vanrednoj situaciji kada je potrebna podrška i pomoć profesionalnim jedinicama Ministarstva unutrašnjih poslova pri čemu se doprinosi i efikasnosti profesionalnog sastava. Na taj način će se dobrovoljno vatrogastvo u Republici Srbiji uvrstiti u red evropskih vatrogasnih organizacija koje imaju dugu tradiciju, čime će se ostvariti veća sigurnost i bezbednost građana i imovine u Republici Srbiji.

Od značaja je afirmisati ovaj vid društvene aktivnosti i ohrabriti mlade ljude da se uključe i doprinesu dobrobiti svoje zajednice.

Novim Zakonom o dobrovoljnem vatrogastvu uređuju se:

- organizacija dobrovoljnog vatrogastva,
- osnivanje, upis i brisanje iz Registra,
- delovanje,
- organi dobrovoljnih vatrogasnih društava,
- prava i obaveze dobrovoljnih vatrogasnih društava,
- udruživanje dobrovoljnih vatrogasnih društava,
- organizacija dobrovoljnih vatrogasnih saveza
- kao i druga pitanja od značaja za rad i organizaciju dobrovoljnog vatrogastva u Republici Srbiji.

3. Druge mogućnosti za rešavanje problema

Izradi Predloga zakona o dobrovoljnom vatrogastvu pristupilo se nakon što se došlo do zaključka da bi jedino donošenje novog zakona na sveobuhvatan i efikasan način moglo da reši probleme uočene u praksi.

4. Zašto je donošenje akta najbolji način rešavanja problema

Ni jednim zakonom ni podzakonskim aktom oblast dobrovoljnog vatrogastva u Republici Srbiji nije u celini regulisana, zbog čega je neophodno da se ova važna oblast zaštite i spasavanja precizno definiše i objedini jednim zakonom, s obzirom da se radi o ozbiljnoj materiji koja je od značaja za bezbednost građana i imovine u Republici Srbiji.

Navedenim zakonom se pažnja Republike Srbije usmerava na razvoj dobrovoljnih vatrogasnih društava i teži se uspostavljanju opšte kulture iz oblasti zaštite od požara

5. Na koga i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu?

Rešenja u Zakonu o dobrovoljnom vatrogastvu utiču prvenstveno na unapređenje razvoja dobrovoljnog vatrogastva i omasovljenje postojećih dobrovoljnih vatrogasnih društava. Zakonom se precizno uređuje organizacija dobrovoljnog vatrogastva.

Rešenja u Zakonu uticaće pre svega na dobrovoljna vatrogasna društva koja će morati da se prilagode zakonskim obavezama i osnuju dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu.

Organj jedinica lokalne samouprave biće u obavezi da u roku od 6 meseci od dana stupanja Zakona na snagu donešu akt kojim će se utvrditi podsticaji za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica.

Takođe, Ministarstvo unutrašnjih poslova, organi autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave realizovaće programsko finansiranje dobrovoljnih vatrogasnih društava i saveza kroz raspisivanje konkursa po godišnjim planovima koje će biti u obavezi da objavljuju.

6. Kakve troškove će primena Zakona izazvati građanima i privredi, naročito malim i srednjim preduzećima

Primena Zakona neće izazvati troškove građanima i privredi, a posebno malim i srednjim preduzećima.

7. Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Imajući u vidu značaj oblasti koju Zakon uređuje sa aspekta zaštite i spasavanja ljudi i imovine, pozitivne posledice donošenja ovog zakona opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

8. Da li se Zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata i tržišna konkurenca

Zakon o dobrovoljnom vatrogastvu nema uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata i na tržišnu konkureniju.

9. Da li su zainteresovane strane imale prilike da se izjasne o Zakonu

O Nacrtu zakona o dobrovoljnom vatrogastvu održana je javna rasprava 21.05.2018. godine u Beogradu, a tekst Nacrta zakona bio je postavljen na internet stranici Ministarstva unutrašnjih poslova i na portalu e –uprave. Primedbe, predlozi i sugestije na tekst Nacrta zakona dostavljeni su putem elektronske pošte na adresu: svs@mup.gov.rs i na adresu Ministarstva unutrašnjih poslova, Beograd, Bulevar Mihajla Pupina br. 2. Sve zainteresovane strane imale su priliku da se izjasne o Nacrtu zakona.

10. Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se postiglo ono što se zakonom predviđa?

Nadzor nad nad primenom ovog zakona vrši Ministarstvo unutrašnjih poslova-Sektor za vanredne situacije.

Dobrovoljna vatrogasna društva koja su pod tim nazivom već bila registrovana pre stupanja Zakona na snagu, biće u obavezi da Agenciji za privredne registre dostave dokaz o formiranoj dobrovoljnoj vatrogasnoj jedinici.

U postupku nadzora, ukoliko Ministarstvo utvrdi da registrovano dobrovoljno vatrogasno društvo nema formiranu i opremljenu dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu, podneće Agenciji za privredne registre zahtev da se predmetno udruženje briše iz Registra udruženja pod tim nazivom.

Uz donošenje Zakona o dobrovoljnem vatrogastvu doneće se i podzakonski akti kojima će se regulisati tehnička i kadrovska opremljenost dobrovoljnih vatrogasnih jedinica u zavisnosti od kategorije operativne jedinice; urediće se način sprovođenja obuke i polaganja ispita za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica.

Skupštine jedinica lokalne samouprave doneće akte kojim će utvrditi podsticaje za pripadnike dobrovoljnih vatrogasnih jedinica.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
Obrađivač: Ministarstvo unutrašnjih poslova

2. Naziv propisa

Predlog zakona o dobrovoljnom vatrogastvu
Draft Law on voluntarily fireman association

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum),

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa

/

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

/

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

/

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i ocena usklađenosti sa njima

v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenst sa njima

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Propis nije relevantan za *acquis communautaire*.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li suprethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?
Ne.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Nije bilo učešća konsulanata u izradi ovog propisa.